

Színház- és Filmművészeti Egyetem

Látogató Bizottsági jelentés

TARTALOMJEGYZÉK

I. Akkreditációs javaslat	3
II. Akkreditációs javaslat főbb bizonyítékai.....	3
III. Előzmények, a felsőoktatási intézmény általános helyzetképe	4
IV. Minőségértékelés.....	8
1. PDCA-elv érvényesülése.....	8
2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége	8
3. Jó gyakorlatok elterjesztése.....	9
4. Adatokra alapozott fejlesztések.....	9
5. Az ESG kritériumok szerint értékelés	9
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika	9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés.....	12
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés.....	14
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	16
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások.....	19
ESG 1.7 Információkezelés	22
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	23
V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége.....	25

I. Akkreditációs javaslat

Színház és Filmművészeti Egyetem	2022/5/VI/2. számú MAB határozat Az intézmény akkreditációja 2025. december 31-ig hatályos azzal, hogy az Intézmény 2022. november 30-ig intézkedési tervet állít össze a jelentés alapján. Az intézkedési terv végrehajtásának követésére 2024. május 31-ig lezárandó monitor eljárásra kerül sor.
---	--

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy a Színház és Filmművészeti Egyetem (továbbiakban: Egyetem) 2015- 2021. közötti időszakban az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) sztenderdek alapján a minőségbiztosítási tevékenysége nem rendszeres, és nem rendszerezett. Az Egyetem minőségbiztosítási- és fejlesztési folyamatai részben tervezettek, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai nem ciklikusak. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok közötti kapcsolat a vizsgált időszakban eltérő erősségű, az oktatás menedzsmentje részben megfelelő.

A kutatás menedzsmentje elégséges, iránya részben illeszkedik az intézményi stratégiához.

A támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítmény gazdálkodás – és az infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez.

Ennek alapján az Egyetem 2025. december 31-ig akkreditálható, azzal, hogy 2022. november 30-ig intézkedési tervet állít össze a jelentés alapján. Az intézkedési terv végrehajtásának követésére 2024. május 31-ig lezárandó monitor eljárásra kerül sor.

II. Akkreditációs javaslat főbb bizonyítékai

A MAB Látogató Bizottságának feladata a minőségbiztosítási tevékenység ESG 2015 szerinti vizsgálata: annak megállapítása, hogy milyen rendszeres és rendszerezett a minőségbiztosítási tevékenység, az ESG 2015 sztenderdjeinek hogyan feleltethető meg ez a tevékenység, mit tesz az intézmény az egyes sztenderdek teljesülése érdekében, hogyan követi nyomon a saját tevékenységét, hogyan méri annak eredményességét, ennek alapján milyen szükséges beavatkozásokat fogantat.

Az Egyetem 2019 utáni működése, illetve konkrétan a működés hiánya, a fenntartóváltáshoz kapcsolódó átadás-átvételi folyamatok hiányosságai - a 2021. június végén benyújtott Önértékelés tartalmát is markánsan meghatározták. Az Önértékelés nagyon sok koncepcionális, a jövőre utaló témakörrel foglalkozik, de adós marad az ESG 2015 által elvárt „tények és bizonyítékok” szerint az elmúlt 5 éves minőségbiztosítási tevékenység, a minőségbiztosítási folyamatok eredményeként elért változások,

trendek bemutatásával. A MAB Látogató Bizottságának nem volt hatásköre arra, hogy 2015-2019 közötti időszakra a minőségbiztosítási tevékenység korlátos, hiányos megismerésének okait feltárja. Az egyes sztenderdek vonatkozásában a látogató bizottság a hiányosságokat tényként kezelte, tett erre vonatkozó tényszerű megállapítást. Ugyanakkor a MAB akkreditációs értékelése retrospektív is, azaz a vizsgált időszakra visszatekint. Az értékelés során alátámasztó adatok és bizonyítékok korlátos elérhetősége miatt ezt a típusú (retrospektív) értékelést a Látogató Bizottság nem tudta megtenni.

Az Önértékelésben megjelenő koncepciók számos elmozdulási pontot, változást feltételeznek. Ezért a Látogató Bizottság a jelen jelentésben megfogalmazott javaslatokat az intézmény rövid és középtávra megfogalmazott fejlesztési koncepcióira adott visszajelzéseknek is tekinti. Ezen javaslatok és visszajelzések mentén az Intézmény által megfogalmazandó intézkedési terv és a már meglévő intézményi célok megvalósításának nyomon követésére beiktatott monitor eljárás azt hivatott szolgálni, hogy még az akkreditációs hatály lejártát megelőzően a MAB visszajelzést tudjon adni, hogy a tervezett elmozdulások, fejlesztések láthatók-e, azok mennyire értelmezhetők az ESG 2015 sztenderdeknek a tükrében. A monitor eljárás lehetőséget ad az újabb akkreditációt megelőző szükséges korrekciók megtételére.

III. Előzmények, a felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

A Színház- és Filmművészeti Egyetem a magyarországi művészeti képzés megbecsült helyszíne, a művészeti egyetemek közösségének jeles képviselője. A budapesti székhelyű intézmény országos hatókörű, a színház- és a filmművészeti képzés iránt érdeklődő hallgatók egyedi képzési helye, amit, a kapacitásokat sokszorosan meghaladó első helyes jelentkezők száma, a személyre szabott felvételi rendszer is tükröz.

Az állami fenntartású intézmény 2020. szeptember 1. napjától a „Színház- és Filmművészetért Alapítvány” közérdekű vagyongazdálkodási alapítvány fenntartásába került. Az Egyetem Hallgatói Önkormányzata által a vagyongazdálkodási alapítvánnyal szemben fenntartói intézkedéssel kapcsolatban indított közigazgatási peres eljárás, és ebben az eljárásban a Fővárosi Törvényszék által alaptörvényellenességnek megállapítása iránt benyújtott indítványa időben jelentősen befolyásolták a fenntartóváltás kivitelezését, lebonyolítását. Az ezekhez kapcsolódó további események, társadalmi megmozdulások, szintén markánsan meghatározták a fenntartóváltással járó átadás-átvételi folyamatokat. Az Egyetem honlapja alapján 2020. augusztus 31-ét követően 2021. június 28-án került sor szenátusi ülésre.

Az Egyetem 2020. év elején kezdeményezte az akkreditációs eljárás lefolytatását. Az ehhez kapcsolódó szerződéskötési folyamatban az Egyetem a COVID járványra figyelemmel kérte az eljárás 2021-ben történő lebonyolítását. Az Egyetem 7/2021. (V.18.) rektori utasítás alapján kezdte meg az akkreditációs eljáráshoz kapcsolódó munkafolyamatokat, az önértékelési jelentést a 2021. június 28-i szenátusi ülés fogadta el az Intézetvezetői Tanács és a Minőségmenedzsment Tanács javaslata alapján.

Az intézményben működő Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskola (D122) szintén 2020-ban kezdeményezte a rá vonatkozó akkreditációs eljárás lefolytatását. A Doktori Iskola 2020 őszén aláírta az erre vonatkozó szerződést, és az akkreditációs eljárás díját is rendezte. Ennek alapján a Doktori Iskola akkreditációs eljárására hamarabb került volna sor, mint az intézményakkreditációs eljárásra. Erre figyelemmel a két akkreditációs eljárás lebonyolítására egy időpontban került sor, mivel a Doktori

Iskola, mint az Egyetem szervezeti egysége működését tekintve nem független az őt működtető intézménytől.

A Látogató Bizottság a jelentés szempontjából és az eljárás retrospektív értékelési jellegéből adódóan két időszakot tudott elkülöníteni: a 2015-2019 és a 2020-2021 közötti időszakot.

A 2015-2019 közötti időszakban a Látogató Bizottság azt vizsgálta, hogy az intézmény az ESG 2015 sztenderdek szerint értelmezett milyen minőségbiztosítási tevékenységet folytatott.

A 2020-2021 közötti időszakban – figyelemmel arra, hogy 2020. szeptember 1-jét követően az első szenátusi ülésre csak 2021. június 28-án került sor – azokat a stratégiai célokat, fejlesztési irányokat, szervezeti átalakításokat vizsgálta a Látogató Bizottság, amelyek a minőségbiztosítási tevékenységgel állnak kapcsolatban. Értelemszerűen e koncepciók eredményei és hatásai csak később vizsgálhatók.

Az Egyetem **2015-2019 közötti időszak szervezeti és működési kereteire** az Egyetem honlapján elérhető „Hivatalos dokumentumok” menüpont alatt és az itt található „Archívumban” elérhető szabályzatok, utasítások alapján lehet következtetni.

A 2015 - 2019 közötti időszak szenátusi üléseinek határozatai alapján az már nehezen állapítható meg, hogy a szabályzatokban rögzített szervezet funkcionálisan hogyan működött. A működésre, az oktatási tevékenység ellátására, ehhez kapcsolódó döntésekre az elérhető szenátusi döntésekből a 2018. évi működésre lehet rálátni. Egyedül ennek az évnak a szenátusi üléseinek határozat-gyűjteménye fedí le a teljes tanévet. A 2015. évben 1 szenátusi ülés, a 2016. évben 0 ülés, a 2017. évben 4 ülés, a 2019. évben 6 ülés, a 2020. évben 4 ülés határozatai érhetőek el. Ebből a látogató bizottság nem tudta megvizsgálni az előző akkreditáció óta eltelt időszakban az intézmény szervezeti egységeinek működését, különösen a döntés-előkészítés, döntéshozatal működését.

Az intézményben teljes rektori ciklust letöltő M. Tóth Géza (2014-2019.) intézményi vezetését követően két és féléves megbízott rektori időszak következett. Az intézményi látogatás után, 2022. február 1. napján került kinevezésre Rátóti Zoltán 5 évig terjedő időszakra.

Az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának „Archívumban” elérhető időállapotai alapján látható, hogy a szervezeti ábra 2015-2021. január 1-ig változatlan volt. Az új szervezeti ábra jelentős szervezeti eltérést nem mutat, ugyanúgy megjelenik benne a hazai felsőoktatási intézményekben kialakított duális szervezeti keretrendszer, ami a rektor által irányított akadémiai területet és a kancellár által irányított minden nem akadémia szervezeti egységek rendszerén alapul. Ilyen értelemben az Egyetem szervezeti rendszere a vizsgált időszakban nem változott.

A **2021. június 28-án megalakuló Szenátus, és 2021. október 26-án megalakuló új hallgatói önkormányzat** mellett az Intézmény szervezeti keretei a jogszabályi követelményeknek megfeleltethető. A működéshez kapcsolódó hatályos szabályzatok folyamatosan kerültek elfogadásra, és a látogatás időpontját követően is több, a működéséhez kapcsolódó aktualizált szabályzat és dokumentum került elfogadásra, és vált az Egyetem honlapján elérhetővé.

A Szervezeti és Működési Szabályzat a hallgatók számára nem csak a Szenátusban, hanem a tanulmányi kötelezettségeiket, a hallgatói jogviszonyt érintő egyéb bizottságokban és testületekben is biztosítja a részvételt. Mivel a Hallgatói Önkormányzat az Önértékelés benyújtását követően és az online MAB látogatást megelőzően állt fel, így a hallgatói nézőpont az Önértékelésben nem érvényesülhetett.

Mivel az intézményakkreditációval egyidejűleg folyt a Doktori Iskola akkreditációja is, szükséges a Doktori Iskola szervezeti helyzetére és döntéshozatalban való részvételére kitérni. A hatályos és archív

szabályzatok alapján a Doktori Iskola vezetője, doktorandusz hallgatók képviselője az Egyetem minden döntéshozatali szintjén jelen tud lenni. A Doktori Iskola vezetője tagja a Minőségmenedzsment Tanácsnak, Intézetvezetői Tanácsnak is. A doktorandusz önkormányzat szervezete 2021 októberétől működik újra 2 fő elnökségi taggal. A Doktorandusz Önkormányzat jelenlegi és korábbi, 2020 előtti működésére vonatkozóan nyilvános információ nem érhető el. A doktorandusz hallgatók a megválasztásukat követően aktívan még nem csatlakoztak be azokba a testületekbe, bizottságokba, amelyekben való jelenlétük jogszabály és az Egyetem szabályzatai alapján biztosított.

Az akkreditációs folyamatban az Egyetem jelenlegi vezetése és Doktori Iskola vezetése, tőrzstagjai között nem volt feszültségmentes a kapcsolat. Mindkét fél a látogatás során ugyanakkor hangot adott annak, hogy a doktori képzés magas minőségben való biztosítását tartja szem előtt és a képzés folytonosságának biztosításában érdekelt. A Látogató Bizottság ezt a szervezeten belüli rendezendő kérdésként, és a minőségbiztosítási és oktatásigazgatási tevékenység ellátásában jelentkező nehézségként kezelte.

Az oktatói állomány 2014. évhez képest (153 fő) lényegesen csökkent 115 főre 2021-ben. De míg a korábbi akkreditáció időpontjában 42 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató mellett 111 fő dolgozott megbízási szerződéssel, addig 2021-ben a teljes és részmunkaidőben foglalkoztatott oktatók száma 92 fő volt és megbízási szerződéssel 23 fő oktató dolgozott. Az oktatói összetételben megnőtt az egyetemi adjunktusok és a művésztanárok aránya. A tudományos fokozatok szerint nőtt a PhD és DLA fokozattal rendelkezők száma, míg a magasabb fokozatú (MTA doktor, habilitált, kandidátus) oktatók száma csökkent. Az oktatói kor megoszlásban jelenleg is az idősebb korosztály a domináns. A 2021. szeptemberre tervezett 558 aktív hallgató mellett a hallgató/oktató arány 6,2 lenne, amely megfelel az intézmény által folytatott képzések igényeinek.

A látogatás időpontjában, 2021/22 tanév őszi félévében, az intézmény statisztikai **hallgatói létszáma** az alap és mesterképzésben (beleértve az osztatlan képzést is) **286** volt. A nappali munkarendű képzésben **276** fő, a levelező képzésben **10** fő tanult. A hallgatók összlétszáma a vizsgált 5 éves időszakban enyhén emelkedett, 442 főről (2016) 485 főre (2020), akiknek átlagosan a 66%-a volt államilag támogatott ösztöndíjas. A doktori képzésben a jelenlegi 32,5 aktív hallgató mellett 28 főt tartanak nyilván, akinek a doktori cselekménye folyamatban van. Az Egyetemen nagy sikerrel működik a DocNomads dokumentumfilm-rendező művész MA joint mesterképzés, melyben az Intézmény mellett a CAMPUS Sint-Lukas Brussel Hogeschool voor Wetenschap & Kuns, Brüsszel és a Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias, Lisszabon egyetemek vesznek részt. Az idegen nyelvet tanuló hallgatók száma csekély (31 fő átlagosan).

Az Egyetem **gazdálkodási** dokumentumai a vizsgált időszakra vonatkozóan a „Közérdekű adatok” menüpont alatt a honlapon elérhetők. Ezek a jelentések azonban alapvetően a törvény által megkövetelt, szűk számviteli adatok bemutatására korlátozódnak, szöveges kiegészítés nélkül. A 2019. évi jelentés még 27 oldalban, míg az új vezetés által készített 2020. évi jelentés már csak 4 oldalban ad tájékoztatást. A 67 oldalas önértékelés, gyakorlatilag érintetlen marad az elmúlt 5 év folyamatai mögötti pénzügyi, piaci, gazdálkodási adatok bemutatásától. Az Önértékelés 4. számú mellékletében található „Ingatlanok, mérlegadatok, működési bevétel” táblázatok adatai, és a modellváltás utáni, 2020. szeptember 1. és 2021. december 31. közötti időszak mérlegbeszámoló adatai, majd a 2021. évi „A fenntartó az Egyetem 2021. évi Üzleti terve” adatai alapján látható, hogy az Intézmény gazdálkodásának keretei kiemelkedő mértékben változtak meg az elmúlt 5 évben.

Az **Egyetem infrastruktúrája** az elmúlt évtizedben (2010-2020. év) nem sokat változott. Hazai és nemzetközi mércével nézve is elavult, szétszórt épületállomány, technikailag korszerűtlen eszközpark

jellemezte, ami a 2016-os Intézményfejlesztési Terv (továbbiakban: IFT) szerint is méltatlan volt a magas színvonalú képzéshez. Más művészeti egyetemekhez hasonlóan, a korszerű, a piaci igényeket is kielégíteni képes infrastruktúra fejlesztését az Intézmény vezetői 2015-ben egy új, 21. századi kampusz megépítésében látták. Erre azonban nem került sor. Az Önértékelés is megerősíti „az elavult, rendkívül elhanyagolt állapotot”, a 70-es évek elhasznált arculatát, jelezve, hogy 50 éves elmaradást kellett pótolni. A 2021/2022 tanév őszi szemeszterét viszont már felújított, illetve új épületekben kezdhették meg a dolgozók és a hallgatók. Az egyetemi adminisztráció az Infoparkba, a Mozgóképművészeti Intézet a volt Duna TV épületébe költözött. A hallgatói önkormányzat is rendelkezik saját irodával. Legutóbbi MAB jelentés ajánlásai alapján tett változtatásokat összegző táblázat (Önértékelés 10-12. oldal), gyakorlatilag nem foglalkozik az elmúlt 5 év során tett intézkedésekkel. Ehelyett az új vezetés, egyetértve a MAB korábbi fejlesztési ajánlásaival, az elmúlt esztendőben tett intézkedéseire, azok irányára, valamint a stratégiai elképzelésekre utal.

Az Egyetem új vezetése egy SWOT elemzésre támaszkodva elkészítette a 2021-2024. évre szóló IFT-t, amelyben vázolta az új stratégiai irányokat. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (továbbiakban: ITM) keretrendszerében készült 65 oldalas dokumentum nagyon ambiciózus stratégiai célokat fogalmaz meg: egy európai viszonylatban is kiemelkedő új kampuszon a hallgatói létszám megduplázódik, kb. 1000 főre, és nemzetközileg versenyképes oktatás, kutatás, piaci igényeket kielégítő szolgáltatás jön létre. A tényleges piaci helyzetet és a várható trendeket a művészeti képzésben, azonban csak verbálisan, számszerű tények, trendek felvázolása nélkül fejtik ki.

Az IFT-n felül az Egyetem külső tanácsadó bevonásával hosszú folyamaton keresztül egy 2021-2030. évig terjedő stratégia megalkotására is vállalkozott. A dokumentum a látogatás időpontjában nem állt készen, ebből a látogató bizottság egy rövid összefoglaló anyagot ismert meg. Az összefoglaló dokumentum alapján a stratégia 6 fókuszterületre és 24 stratégiai irányra fog kiterjedni, ebből az „Oktatás képzés” fókuszterületen került a legtöbb stratégiai irány meghatározásra.

Összegezve: a látogatás időpontjában megismert, szabályozási, szervezeti és gazdálkodási keretek biztosítják az Egyetem jogszabályoknak megfeleltethető működését, a szervezet működését leíró dokumentumok, szabályzatok nyilvánosan elérhetők. A szabályzatok alapján kialakított szervezetrendszeren belül világosak a döntéshozatali szintek, ezekben a döntéshozatali folyamatokban az oktatók és a hallgatók részvétele formálisan biztosított. A működéshez és gazdálkodáshoz rendelkezésre álló források biztosítják az oktatást, és annak elengedhetetlen, XXI. századi követelményeknek is megfelelő infrastruktúra hozzárendelését.

Az Egyetem vezetése elkötelezett közép és hosszú távú stratégia mentén működtetni az intézményt, jól meghatározott vízió és misszió mentén.

IV. Minőségértékelés

1. PDCA-elv érvényesülése

A ciklus elemei közül a 2015-2019. évi időszakban a tervezés elem mindenképpen teljesült, hiszen érvényes intézményfejlesztési tervvel rendelkezett az Egyetem. A további cikluselemekkel kapcsolatban a Látogató Bizottság olyan szóbeli formális és informális egyeztetéseket tudott azonosítani, melyek eredménytermékei (jegyzőkönyvek, konkrét cselekvési tervek, mérések) nem álltak rendelkezésre. Ennek alapján a 2015-2019 közötti időszakban a PDCA-elv elemi, részleges érvényesülésére következett a Látogató Bizottság.

A 2021-től hatályba lépett minőségbiztosítási szabályozók¹ és ennek mentén tervezett minőségbiztosítási szervezet tudatosan kívánja a PDCA-elv mentén szervezni tevékenységét.

Ennek a célnak teljesítéséhez az Egyetem stratégiai dokumentumát is célszerű illeszteni: a látogatás időpontjában megismert IFT -ben koncepcionális célkitűzések kerültek megfogalmazásra, a megvalósítás és értékelés kritériumai, fázisai nem jelennek meg. A látogatás során hangzott el, hogy a fenntartó alapítvány és az ITM között kötött finanszírozási szerződés tükrében a stratégiai célkitűzések felülvizsgálatára, szükség szerinti korrekciójára is sor kerülhet. A stratégiai korrekciók általában a minőségstratégiai célkitűzések változásait is generálják. A stratégia, azaz IFT felülvizsgálata a minőségcélokat tartalmazó Minőségfejlesztési Program felülvizsgálatát is szükségessé teheti.

Az IFT, a Minőségfejlesztési Program tartalmi összehangolása, és ezekben a dokumentumokban a megvalósítás és értékelés kritériumainak, fázisainak, célértékeinek megjelenítése szükséges a PDCA-elv érvényesüléséhez.

A stratégiai és minőségügyi dokumentumokon túl annak a minőségfejlesztési tevékenységnek a rendszerességére is szükség van, mely a hivatkozásban is megjelenik. A felállított minőségirányítási rendszer működésének gyakorlati tapasztalatai a látogatás során nyilvánvalóan még nem álltak rendelkezésre, így a működés, a PDCA-elv érvényesülést értékelő megítélés nem lehetséges.

2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége

A 2015-2019 közötti időszakban folytatott minőségfejlesztési tevékenység tényszerű követhetőségének hiányában, valamint a 2021-ben bevezetett minőségirányítási rendszer kezdeti működési időszaka miatt nem megítélhető, hogy milyen a minőségfejlesztési módszerek kiterjedtsége az Egyetemen. Látható, hogy az Egyetem elkötelezett a rendszeres minőségfejlesztési folyamatok alkalmazásában. A rendszeres minőségfejlesztési tevékenység eredményeként kialakulnak majd azok a módszerek, melyek az Egyetemet stratégiai céljainak elérésében támogatják.

¹ II.1. ESG 1.1 MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI POLITIKA 14-15. oldal: Az Egyetemi minőségbiztosítási folyamatokba, az egyetemi, intézeti és szakvezetés, valamint a Minőségmenedzsment Tanács irányításával, szervezésével közvetve minden oktató és nem oktató munkatárs bekapcsolódik. A rendszeres, illetve eseti minőségügyi mérések eredményei és tapasztalatai alapján a mérést végzők, illetve az érintett vezetők a vizsgált rendszer anomáliáinak elhárítása céljából intézkedéseket, lépéseket fogalmaznak meg, mely beavatkozások hatékonyságát és hatásait a következő mérés(ek)nél kontrolálják (a PDCA/SDCA/PDSA elveket alkalmazva).

3. Jó gyakorlatok elterjesztése

Az Egyetem 2020 utáni működésében jól látható, hogy a vezetés, az oktatási szervezeti egységek vezetői, az oktatók között olyan szakmai párbeszéd zajlik, amelyben a stratégiai kérdésektől a képzések tartalmi kialakításáig az intézmény egészét érintő működési kérdések is megjelennek. Ehhez nagymértékben hozzájárulhatott - külső tanácsadó bevonása mellett – a 2021-2030 közötti időszakra szóló stratégiaalkotás folyamata. A felsőoktatási intézmények számára kötelező, rövidebb 5 éves időszakot átfogó intézményi fejlesztési terv mellett, mindenképpen pozitívum egy önálló stratégia megalkotása. Ennek a stratégiai dokumentumnak a megalkotásából származó kölcsönös szakmai párbeszéd fenntartása lehet az alapja annak, hogy a stratégia megvalósításának folyamatában a szakmai párbeszéd, a tapasztalatok, jógyakorlatok megosztása folyamatos legyen az Egyetemen.

4. Adatokra alapozott fejlesztések

A 2015-2019 közötti időszakban folytatott minőségfejlesztési tevékenység tényszerű követhetőségének hiányában, valamint a 2021-ben bevezetett minőségirányítási rendszer kezdeti működési időszaka miatt az Egyetemen belüli adatalapú fejlesztési tevékenység egy következő akkreditációs értékelésben vizsgálható teljeskörűen. A hatályos IFT, és az erre épített Minőségfejlesztési Program indikátorrendszerének fejlesztése, számszerűsített célindikátorok meghatározása a jelenlegi fejlesztési időszakban kiemelten fontos. Ugyancsak fontos a Vezetői Információs Rendszer (VIR) tervezett elindítása. (Részletesebben lásd az 1.7. sz. táblázat értékelésénél.)

5. Az ESG kritériumok szerint értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A modellváltás körüli, a III. pontban is érintett anomáliák az Egyetem ESG 2015 fókuszú működésének retrospektív értékelését is jelentősen megnehezítik. Az online látogatás vezetői panelbeszélgetései megerősítették, hogy formális átadás-átvétel nem történt, a modellváltást megelőző időszak dokumentációi csupán részlegesen fellelhetők és hozzáférhetők. A visszatekintő értékelés nehézségét a benyújtott Önértékelés is felvállalja: „*Figyelembe véve a modellváltás következtében történt egyetemi felső- és középvezetői változásokat, a Szenátus tagságának lemondását, a személyi állomány oktatói és adminisztrációs részének jelentős átalakulását, itt kell megfogalmaznunk, hogy az elmúlt 5 év stratégiai és minőségstratégiai céljainak megvalósulását, megfelelő dokumentáltságát, vagy azok elmaradását nem célunk értékelni, megítélni. Ezen okok visszamenőleges vizsgálata, meglátásunk szerint már nem befolyásolja a működés jelenlegi stabilitását. Az új egyetemi vezetés előre tekint, így elsősorban a jövőbeli fejlesztések stratégiai megvalósításain, a minőségi oktatás továbbfejlesztésén és a nemzetközileg ismert és elismert művészeti intézmény kialakításán dolgozik.*”²

Az Egyetem a látogatás időpontjában rendelkezett 2021-2024. évre szóló IFT-vel. A dokumentum szerkezeti felépítésében az ITM iránymutatásait követi.

² Önértékelési Jelentés 18. oldal

Az Egyetem küldetését és minőségpolitikáját Küldetésnyilatkozat és Minőségpolitikai nyilatkozat foglalja össze. Mindkét dokumentum nyilvános, a honlapról elérhető. Az Egyetem 2009. június 1. napjától hatályos Minőségfejlesztési Szabályzata 2021. június 28-án elfogadott Minőségbiztosítási szabályzattal hatályon kívül helyezésre került. A szabályzat keretszabályozás jellegű, melyet a 2021 szeptemberében elfogadott Minőségügyi Kézikönyv bont ki. A 25 oldalas dokumentum kitér mindazoknak a működési elemeknek a leírására, melyek a Minőségbiztosítási Szabályzatban az utalás szintjén jelennek meg. A dokumentációs rendszert a 2021 augusztusában elfogadott Minőségfejlesztési Program (2021-2022.), és a Folyamatleírások gyűjteménye egészíti ki. A felsorolt dokumentumok az egyetemi honlap „Hivatalos dokumentumok” menüpontjából elérhetők.

Az intézmény által összeállított 18 oldalas Minőségfejlesztési Program az ESG 2015 szempontjaihoz rendelten, a célok és teendők alábontásával (feladat, határidő, felelős, indikátor) rögzíti a 2021-2022. időszak minőségfejlesztési feladatait. A megadott indikátorok nem számszerűsítettek.

A 25 oldalas Folyamatleírások gyűjteménye 21 db azonosított intézményi folyamat leírását tartalmazza, folyamatlépések, felelősök és határidő alábontással.

Az Egyetem minőségügyi rendszerének folyamatos működését a rektor és a kancellár közösen biztosítja. Az alaptevékenységre vonatkozó minőségpolitikai irányelveket, az alapvető szabályozási elemeket, az éves beszámolókat a Szenátus hagyja jóvá. A minőségügyi rendszer működésének támogató és döntéselőkészítő testülete a Szenátus állandó bizottságaként működő Minőségmenedzsment Tanács, amely saját ügyrendje szerint működik. A 9 fős testület munkájában az oktatási egységek, a kancellári szervezet, a doktori iskola és a HÖK delegáltjaikon keresztül kapcsolódnak be.

A 2015-2019. közötti időszakra vonatkozóan a Bizottság nem tudta megállapítani, hogy az Egyetem minőségbiztosítási feladatrendszerét akár a 2009. évi Minőségfejlesztési Szabályzat 3.§ és 4.§ alapján hogyan látta el, illetve az adott időszakra irányadó Szervezeti és Működési Szabályzat(ok) alapján a Minőségmenedzsment Tanács hogyan látta el feladatát. A 2021. évi szabályozási keretek alapján felállított minőségirányítási rendszer működésének gyakorlati tapasztalatai a látogatás során nyilvánvalóan még nem álltak rendelkezésre, így a működés értékelő megítélése nem lehetséges.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható az, hogy az elvi feltételrendszer adott az egyetemi minőségirányítási rendszer működtetéséhez, a rendszer elemei logikus, koherens egységet alkotnak. A Minőségfejlesztési Program felépítése garanciája lehet a minőségstratégiai célkitűzések rendszerszintű nyomon követésének, az intézetek és nem oktatási szervezeti egységek számára előírt éves beszámolási kötelezettség az ellenőrzés és visszacsatolás lehetőségeit teremti meg. A Folyamatleírások a folyamatszemléletű működtetést támogatják.

Az ESG 2015 mint hivatkozási alap, viszonyítási pont formálisan többször megjelenik a fenti dokumentumokban, de érdemben annak intézményi szintű értelmezése elmaradt. A Minőségfejlesztési Program az ESG 2015-hez rendelten határoz meg feladatokat, de ezekből is csak közvetett módon lehet következtetni, hogy az adott szöveghöz az intézmény milyen értelmezést társít.

Amennyiben az Egyetem a minőségirányítási rendszert a formális működést meghaladó módon szeretné fenntartani, és az egyetemi munkatársak minőségbiztosítási aktivitását szeretné megőrizni, úgy a 2021-2030. stratégia alkotáshoz hasonló (csekélyebb volumenű) folyamaton keresztül szükséges az ESG 2015 szerepét, tartalmát intézményi szinten értelmezni.

A rendszer működése/működtetése szempontjából meghatározó jelentőségű a Minőségmenedzsment Tanács munkája. A Minőségügyi Kézikönyv a „Minőségügyi rendszer szervezeti keretei” fejezetben (3.2) a minőségügyi felelőst is megnevez, aki rektor megbízásából jár el. Ugyancsak itt utal a Kézikönyv

a rendszer további szereplőire, úgy, mint az oktatók, hallgatók, külső szakértők, partnerintézmények. A Minőségbiztosítási Szabályzat 8.§ (3) bekezdése rögzíti, hogy a szervezeti egység vezetője a minőségfelelős, és évente önértékelést készít az adott egységről. A doktori iskola, mint szervezeti egység a Minőségmenedzsment Tanácsban helyet kap, továbbá a Minőségbiztosítási Szabályzat 4.§ (4) bekezdése rögzíti, hogy a doktori iskola minőségügyének folyamatos működését a doktori iskola vezetője biztosítja.

Az Önértékelés 5. számú mellékletének ábrája a minőségbiztosítási folyamatot mutatja be, mely alapján látható, hogy a minőségbiztosítási feladatok ellátásában a fenti szabályzatokban meghatározott szereplők mellett több szereplő is részt vesz, vehet.

Az ESG 2015 értelmezés azért is fontos, hogy ne egy intézményi szintű bizottságon, felelősön keresztül felülről vezérelt minőségbiztosítási rendszer gyökeresedjen meg, mely a Minőségmenedzsment Tanács jelenlegi pozíciója alapján rajzolódik ki. Fontos, hogy az oktatók, osztályvezető tanárok, szakvezetők stb. és a doktori iskola törzstagjai, oktatói ismerjék és értsék, hogy a saját feladatrendszerük (munkaköri feladataik) milyen módon kapcsolódnak a minőségbiztosítási tevékenységhez, milyen kapcsolatot mutatnak az ESG 2015 sztenderdekkel.

A külső érdekeltek bevonásának intézményi szintű rendszere nem kialakított. Jelenleg a külső érdekeltek igényeinek közvetítése közvetetten szakmai kapcsolatokon keresztül valósul meg, és azokon az oktatókon keresztül, akik maguk is egy-egy szakma, mesterség, művészeti terület elismert, jeles képviselői. Ennek szervezett, minőségbiztosítási feladatrendszerbe való illesztése szükséges az ESG 2015 megfelelés szempontjából.

Az Egyetem a csalás, az intoleráns viselkedés kezelésére Etikai kódexet fogadott el, és pszichológust foglalkoztat az esetlegesen bekövetkezett intoleráns viselkedés káros következményeinek csökkentésére, azok alóli mentesítésére.

Javaslatok

- Minőségfejlesztési Program és aktualizált IFT összehangolása, számszerűsített indikátorok, célindikátorok meghatározása.
- Az ESG 2015 sztenderdjeinek értelmezése, az értelmezés alapján a Minőségfejlesztési Program aktualizálása, és a minőségbiztosítási feladatok szervezeti szintű definiálása.
- A minőségbiztosítási feladatok megvalósításában részt vevő személyek, szervek, testületek feladatainak átlátható, egymásra épülő meghatározása (egyértelműsítve, hogy az egyes szereplők az egyes feladatelemek kapcsán milyen kapcsolatban állnak).

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Az Egyetem művészetek képzési területén felsőoktatási szakképzésen, alap – és mester képzési és osztatlan szakokon, valamint művészet közvetítés képzési területen alapképzési szakon folytat képzést. Szakjait számos szakiránnyal működteti. Képzési kínálata a Doktori Iskola művészettudományi Phd képzéssel és DLA képzéssel teljeseedik ki.

A képzésekkel kapcsolatban az Önértékelésben megadott szabályzati háttérként a Szervezeti és Működési Szabályzat Egyetem oktatási tevékenységével kapcsolatos általános szabálya, az Intézetvezetői Tanácsra való hivatkozás, valamint a Hallgatói Követelményrendszer azon rendelkezése kerül megjelölésre, hogy a Szenátusnak minden szakhoz szakfelelős oktatót kell kijelölnie. A szabályzati háttér ismertetésénél elmaradt a Minőségügyi Kézikönyv 5.1. pontjára való hivatkozás, mely a képzések minőségbiztosítási tevékenységét, folyamatát rögzíti, figyelemmel a 3. számú ábrára is, valamint az osztályvezető tanárok feladatának SZMR hivatkozása, az intézetvezetőkkel kapcsolatban pedig nem is történik hivatkozás megadása. A szabályzatok, egyéb dokumentumok az intézetvezető- szakfelelős-osztályvezető tanár feladatrendszerére nem adnak egyértelmű választ. Ezt a kapcsolatrendszert a Látogató Bizottság a képzések gondozásának feladatkörében a látogatás keretében vizsgálta.

A Minőségügyi Kézikönyv 3. számú ábrája, az Intézetvezetői Tanács, az osztályvezető tanárra (osztályfőnök) vonatkozó rendelkezések (SZMR 4.§) és az Önértékelés alapján az új képzések indításának folyamata fentről lefelé, és letről felfelé irányú lehet. Az új képzések indításánál szakmai, és gazdaságossági, nemzetközi szempontok is megjelennek. Az Egyetem a hosszútávú stratégiai célkitűzések, az oktatók, szakmai partnerek visszajelzései, igényei mentén terveznek új képzéseket indítani.

A működő képzések felülvizsgálata minden félévben a szakfelelős felelős/szakvezető feladata³.

A szak működtetésében közvetlenül részt vevő osztályvezető tanár feladatát az SZMSZ 4.§-a tételesen meghatározza. Az osztályvezető tanár az intézetvezető szakmai iránymutatása mellett látja el ezeket. A látogatás során folytatott interjúk alapján megállapítást nyert, hogy a tantárgyi tartalmak korszerűsítése az oktatók bevonásával, aluról fölfelé építkezve történt meg. A szak tartalmáról visszajelzést az osztályfőnök ad a szakfelelősnek. A szak koncepcióját a szakfelelős és az osztályfőnök közösen határozzák meg, a tantárgyfelelős szakmai autonómiája mellett.

Az elmúlt két évben a mintatantervek KKK-nak való teljes megfelelése érdekében korábban hiányzó tárgyakkal egészültek ki, pontosították a kreditértékeket, a gyakorlati tárgyak és elméleti tárgyak koherenciájának kialakítása is megvalósult.

A feltárt információk alapján mindenképpen szükséges a működő szakok értékelési rendszerében a tantárgyfelelős- szakfelelős-osztályvezető tanár- intézetvezető kapcsolat -és feladatrendszerét tisztázni, figyelemmel arra, hogy a Minőségügyi Kézikönyv a szakvezetők vezetői önértékelését jelöli meg, mint a szakok éves értékelésének dokumentumát, és a szakok vonatkozásában a szakvezetőkkel és intézetvezetőkkel kapcsolatos szabályzati rendelkezések nincsenek.

Míg a Minőségügyi Kézikönyv, és az Önértékelés alapján az új képzések indításának folyamata, és minimális szempontjai adottak, addig a szakok éves/hároméves felülvizsgálatának folyamata, a szereplők feladatköre nem átlátható és a felülvizsgálat szempontjai nem meghatározottak.

³ Önértékelési Jelentés, 2. fejezet, 4. pont, utolsó előtti bekezdés

A látogatás során többször elhangzott, hogy a szakfelelős/szakvezető személye és az osztályvezető tanár személye sok esetben egyezik. A Látogató Bizottság álláspontja, hogy a személyi átfedésektől függetlenül szükséges a funkciók, feladatkörök, folyamatok egyértelműsítése.

A képzések működtetésében részt vevő testület az Intézetvezetői Tanács, mely 2015-2020. időszakban is létező, és működő testület volt. A Tanács gazdaságossági és szakmai szempontok szerint folytatott vizsgálatok alapján a rektor irányába javaslatot fogalmaz meg, valamint minőségmenedzsment kérdésekben döntés-előkészítő szerepe van.

A szakok fejlesztéséről, indításáról, illetve az indításuk szüneteltetéséről döntést hozó testületek mindegyikében van a törvényi előírásoknak megfelelő létszámú hallgatói képviselő. A formális eszközökön túlmenően a képzések sajátossága a kiscsoportos, mester-tanítvány kapcsolatra építő, gyakorlatorientált képzés. Ez azt jelenti, hogy az intenzív oktatási kapcsolat során a hallgatóknak folyamatosan lehetőségük van olyan konstruktív visszacsatolásra, amely az oktatók, szakfelelősök, osztályvezető tanár számára is nélkülözhetetlen inputot jelent a formális helyzetekben megjelenített javaslataik megfogalmazásához.

A Minőségügyi Kézikönyv 8. pontja több mérési és értékelési eljárást említ, melyek részben közvetlenül, részben közvetve adnak lehetőséget a képzésekkel kapcsolatos visszajelzések gyűjtésére. Ezek közül 2019 előtti időszakban az OMHV volt nevesített a korábbi minőségbiztosítási szabályzatban, de korábbi OMHV-kat, kiértékelésüket a Látogató Bizottság nem látta. Az újabb mérési és értékelési eszközök alapján pedig még nem álltak rendelkezésre a látogatás időpontjában adatok. A pályakövetési információk és a munkaerőpiaci igények felmérésére, a felhasználói szféra tapasztalatainak szisztematikus összegyűjtésére formális szervezetet/rendszert nem ismert az Önértékelés. A látogatás során folytatott interjúk alapján a kis létszámú szakok esetében működő informális visszajelzések mellett az Egyetem is szükségesnek látja a formalizált keretek kialakítását.

A hallgatók mintatanterv szerinti előre haladásával kapcsolatban az Önértékelés a Hallgatói Követelményrendszerének felvételi, tanulmányi és vizsgaszabályzatának rendelkezéseit (HKR) adja meg, melyek általános jellegű információkat tartalmaznak a mintatantervekre vonatkozóan.

A képzések mintatantervei a honlapon a látogatás időpontjában elérhetőek voltak. A tantárgyak kreditértékének meghatározását az intézményi önértékelés szerint a HKR 17.§ tartalmazza, de ez a paragrafus elsősorban a tantárgyi programok kialakítását, elfogadását és ismertetését szabályozza. A tantárgyak kreditértékének meghatározásához, felülvizsgálatához jelenleg nem állnak rendelkezésre formális eljárások, az intézmény a korábbiakban elkészített és bevezetett mintatantervek kreditallokációjával működik. A kreditallokáció elveit tartalmazó dokumentum nem áll rendelkezésre.

Javaslatok

- A szakok értékelési/felülvizsgálati rendszerének rögzítése, milyen formális eljárásokban és milyen rendszerességgel gyűjt információt az Egyetem (belső érintettek- hallgatók, oktatók; külső érintettek- munkaerő piaci szereplők, szakmai szervezetek).
- A szakok értékelési/ felülvizsgálat szempontjainak meghatározása.
- A képzések gondozásában részt vevők feladatkörének meghatározása, az új képzések indítása és működő képzések felülvizsgálati folyamataira is figyelemmel.
- Intézményi kreditallokáció rögzítése.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Az Önértékelésben ebben a témakörben megadott szabályozási háttér a HKR, amelynek hivatkozott rendelkezései elsősorban az ismeretellenőrzésre vonatkozó szabályok.

Az Egyetem hallgatóközpontú tanítás és tanulás megközelítésére az intézetvezetőkkel, szakfelelősökkel, osztályvezető tanárokkal folytatott interjúk alapján lehetett következtetni.

A képzési programok, mintatantervek keretei (kötöttségei) között az osztályvezető tanár az osztály képességére, összetételére figyelemmel alakítja ki az osztály oktatási tervét, hangolja össze a tananyagtartalmat az oktatókkal, és ezzel a pedagógiai módszertan megválasztásában a tantárgyfelelőssel együttműködik. Az oktatás pedagógiai módszereiben a korábbi mesterek módszerei is alkalmazásra kerülnek. A mester-tanítvány viszony a hallgatókat aktív szerepvállalásra ösztönözi a tanulási folyamat létrehozásában, és ezt erősítik azok a gyakorlati képzési elemek is, melyek alapján egy adott szakma, mesterség képviselőin keresztül a hallgatók közvetlen visszajelzést kapnak a tanulási eredményeikkel kapcsolatban.

Az Egyetem képzési kínálata mellett a bemeneti és kimeneti kompetenciák mérése, az ismeretanyag elsajátítása és pedagógiai módszerek hatására történő elmozdulás mérése kevésbé megoldható, számos szubjektív és szakspecifikus elem társul ehhez.

A Minőségfejlesztési Program ESG 2015 1.3 sztenderddel kapcsolatban rögzített célok között az ismeretátadás és kreatív gondolkodás módszereiről való tapasztalatcserét, és a hallgatók aktív tanulását támogató tanulási és tárgyi környezet kialakítását fogalmazza meg. Utóbbi cél továbbra is általános, az Egyetem sztenderdhez kapcsolódó értelmezését nem tükrözi.

Az Egyetem képzési hagyományai úgy az oktatók, mind a képzési tartalmak vonatkozásában lehetőséget adnak arra, hogy az Egyetem mélyebben meghatározza, hogy melyek azok a pedagógiai módszertani elvek, konkrét módszerek, melyek a kimeneti célok teljesüléséhez szükségesek.

A számonkérés és értékelés rendszerének szabályzati háttérét a HKR 17. §-a biztosítja. Az Önértékelés részletesen bemutatja a számonkérések rendszerét, de nem található olyan dokumentum, mely az egyes tantárgyakhoz rendelt tételes számonkérési követelményeket tartalmazná.

A látogatás során folytatott interjúk alapján megállapítható, hogy a vizsgakövetelmények meghatározása, a vizsga formájának a meghatározása, vizsgák (személyes jelenlét mellett) nyomon követése az osztályvezető tanár feladatköre.

Az eredményességi, megfelelési kritériumokra vonatkozóan, hogy a 3 vagy 5 fokozatú értékelésben milyen teljesítmény/tudás szükséges az egyes értékelési fokozatokhoz nem áll rendelkezésre, mint ahogyan a tantárgyleírások sem. Nem látható, hogy az egyes tantárgyak teljesítéséhez milyen (évközi, vizsga) követelményeket kell teljesíteni

A sztenderd az értékelések vonatkozásában a hallgatók irányában nyilvánosságra hozatalt, és az ismert értékelési kritériumok igazságos alkalmazását is rögzíti.

Az interjúkon kapott visszajelzések alapján a vizsgák számához viszonyítva elenyésző a panasz, illetve azok az osztályon belül megnyugtatóan rendezésre kerülnek, nagyrészt informális úton az osztályvezető tanárokon keresztül.

Az önértékelés kiemeli a. az OPR-t (Online Problémakezelő Rendszert), a Hallgatói Önkormányzat által létrehozott problémakezelő felületet, amely saját e-mail címmel is rendelkezik. A rendszer anonim, a Hallgatói Önkormányzat valamennyi, a hallgatókat érintő problémáról tudomást szerez egy online

kérdéssor kitöltésén keresztül. Jelenleg ennek az eszköznek a szerepét az Egyetem is növelni szeretné, mivel emellett is az informális panaszkezelés a jellemzőbb.

A hallgatói értékelés eredményeinek elemzésére az Önértékelés az intézetvezetők és a szakvezetők hatáskörét rögzíti, amely kiterjed többek közt a záróvizsga eredményeinek és tapasztalatainak kiértékelésére, a szükséges változtatások indítványozására, az OMHV eredményei alapján fejlesztési javaslatok megfogalmazására. Ehhez az adatokat a NEPTUN tanulmányi rendszer adja. A ténylegesen elért hallgatói eredmények elemzése mellett a kurzusjegyek átlaga, a sikertelen vizsgák, illetve a lemorzsolódó hallgatók aránya a legfontosabb vizsgált mutatók. Ezzel párhuzamosan a hallgatók által a tantárgyak tematikájáról, a tanórák minőségéről és oktatókról alkotott véleményét értékelik, melyet az indikátor-adatok értékelésénél figyelembe vesznek. A tárgyfelelősök egyénileg is nyomon követik az indikátorok trendjeit saját felhasználási célra, a félévközi számonkérések eredményeiről is készítenek statisztikát. A tantárgyak féléves zárásakor a gyakorlati jegyre végződő tárgyak érdemjegyeinek elemzését a szorgalmi időszakot követő első hét után végzi a tantárgyfelelős oktatója. A vizsgával végződő tárgyak esetében a vizsgaidőszak lezárásával kerülnek elemzésre a hallgatói eredmények. Ezen folyamatokat a Látogató Bizottság – konkrét mérések, értékelések hiányában – a sztenderdhez kapcsolódó jövőbeni feladatként azonosította. Amennyiben ezek folyamatosan és dokumentáltan megjelennek az Egyetem működésében, kétségtelenül biztosíthatják a sztenderd teljesülésének alátámasztását, nyomon követhetőségét.

Az Egyetem vezetése, vezető testületei, az intézetvezetők, szakfelelősök/osztályvezető tanárok, tantárgyfelelős oktatók az utóbbi két évben a képzések mintatanterveinek szükségszerű átalakítása, az új képzési igények és a képzési hagyományok mentén értékelték és pontosították a képzési módokat és a pedagógiai módszereket, értékelési rendszereket. Az Önértékelési jelentés a sztenderd vonatkozásában több információt tartalmaz, mint ami a honlapon elérhető. Az Egyetem új vezetése számos minőségbiztosítási mérőszám beépítését, új módszerek beemelését tervezi, melyek együttes használata eredményezheti a sztenderd teljesülését. A hallgatók „kiemelkedő” jogorvoslati és speciális panaszkezelési képességekkel, érdekérvényesítési attitűdökkel, a törvény által biztosított lehetőségek teljeskörű ismereteivel is rendelkeznek. Ezen képességek további fejlesztésében partner szeretne lenni az Egyetem új vezetése.

Javaslatok

- A tantárgyleírások közzététele, meghatározva az évközi - és vizsgakövetelményeket.
- A 3 és 5 fokozatú értékelési rendszerben az egyes értékelési fokozatokhoz kapcsolódó tudásszint meghatározása, közzététele.
- A tantárgyleírások alapján az alkalmazott pedagógiai módszerek, elvek formális rögzítése.
- A hallgatói értékelés eredményességének dokumentált követése (a 15. oldalon leírt folyamat dokumentált elvégzése).
- A panaszkezelés formális rendjének erősítése.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése

A hallgatói életúthoz kapcsolódó dokumentumok rendszerét az Egyetem honlapján a „Hallgatóknak” menüpont és az „Intézményi tájékoztató” menüpont alatt tette elérhetővé. A HKR nem tartozik a megújított szabályzatok sorába, még a 2019. októberi állapota hatályos. Ez a szabályzat a nemzeti felsőoktatási törvény (Nftv.), annak végrehajtási rendeletének (Vhr.), és a felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet rendelkezéseit beemeli az intézményi szabályok közzé. Mivel ezek a jogszabályok, különösen az Nftv., és Vhr. az utóbbi 2 évben gyakran módosultak célszerű részben ezekre figyelemmel, részben az intézmény belső szervezeti átalakulásai miatt egy új (jogszabályi hivatkozásoktól mentes) hallgatói követelményrendszert, tanulmányi és vizsgaszabályzatot elfogadni. A felvételi követelmények megismerésére az Egyetem egy önálló oldalt üzemeltet, melyen valamennyi szakkal kapcsolatos felvételi információ elérhető. Nem minden szak esetében került kibontásra, hogy a 3, 4 forduló felvételi vizsgának pontosan fordulónként melyek a követelményei. Mivel egyes szakok esetében ezek részletesen elérhetők, mindenképpen az átláthatóság érdekében indokolt a jövőben egységes szerkezetre, és tartalomra törekedni. Szabályozási szinten a felvételi eljárás Önértékelésben bemutatott részletes folyamata szintén nem jelenik meg a nyilvános felületen.

Az Nftv. 108 § értelmező rendelkezése rögzíti a képzési program fogalmát. „A képzési program: az intézmény komplex képzési dokumentuma, amely az alap-, mester- és osztatlan szak, valamint felsőoktatási szakképzés, a szakirányú továbbképzési szak részletes képzési és tanulmányi követelményeit, a doktori képzés tervét tartalmazza, a képzés részletes szabályaival, különösen a tantervvel, illetve az oktatási programmal és a tantárgyi programokkal, valamint az értékelési és ellenőrzési módszerekkel, eljárásokkal és szabályokkal együtt”. Az elérhető hallgatói életúthoz köthető dokumentumok rendszerében a mintatantervek tantárgyi programjához illesztett tanulmányi és értékelési követelmények nem találhatók meg, melyek pótlása elengedhetetlen. A hallgatói életút szabályozási háttere fejlesztendő, kiegészítendő.

A hallgatók előre haladásának követését a NEPTUN tanulmányi rendszer támogatja. Az Önértékelés 1.3. pontjának 9. pontjához felsorolt példák közül több, a hallgató előrehaladását támogató intézkedés került felsorolásra, melyek a lemorzsolódást hivatottak megakadályozni. Ezen intézkedések hatásának vizsgálata a jövőben mindenképpen szükséges lesz. Szükséges továbbá a tantárgyfelvételek, sikertelen vizsgák, passzív félévek száma, nem teljesített tantárgyak...stb. adatköröket is vizsgálni. Ezek egy részével kapcsolatban az Nftv. konkrét rendelkezéseket fogalmaz meg, melyek a hallgatói jogviszony mérlegelés nélküli megszüntetésének jogkövetkezményét vonják maguk után (Pl.: Nftv. 59.§ (4)).

A hallgatók előre haladásának támogatásában, követésében jelentős szerepet játszik a hallgatók- oktatási adminisztrációban dolgozók közötti személyes kapcsolat, az osztály-rendszer, az osztályvezető tanár szerepe. A hallgatók a tanulmányaik megkezdésétől az oklevél megszerzéséig folyamatosan kapnak ezeken a személyes kapcsolatokon keresztül visszajelzést arról, hogy az előre haladásukhoz mi szükséges (tárgyfelvétel, hiányzó kreditek, pótlások...stb.) Ezek a személyes kapcsolatok, a hallgatói létszám alapvetően mind hozzájárulnak ahhoz, hogy nem az adatalapú hallgatói életút követés dominál. Az Egyetem a nem formalizált folyamatokon keresztül is rálát a hallgatói előre haladásra. Természetesen a meglévő szervezeti kultúra mellett, amelyben fontos szerep jut az informális kapcsolatokon keresztül történő információ áramlásnak, fontos formalizálni is ezeket a folyamatokat a szükséges mértékben.

A szabadon választható tantárgyak helyetti önkéntes tevékenység végzése jelenleg nem választható a hallgatók számára, ezt ösztönözni javasolt. A hallgatóknak a kötelező tárgyak mellett a mintatantervben

rögzített számban szabadon választható tárgyakat is el kell végeznie. Ezek a tárgyak a kötelező tárgyakkal együtt vannak meghirdetve a NEPTUN tanulmányi rendszerben a hallgatók számára egyértelműen. A szabadon választható tárgyak mellett a hallgatóknak speciális kollégiumok elvégzésére is lehetőségük van. Ezen portfólió kialakításában a belső és külső érdekeltek nem kerülnek bevonásra. Esélyegyenlőségi kedvezményeket az Esélyegyenlőségi Bizottság (EEB) adhat. Az EEB határozatát az Oktatástámogatási Igazgatóság hajtja végre (pl. nyelvvizsga alóli felmentés az oklevélhez), ill. az érintett intézetek (pl. vizsgákkal kapcsolatos kedvezmények). Jó gyakorlat, hogy a kedvezményes tanulmányi rend leghamarabb két lezárt félév, illetve minimum 60 megszerzett kredit esetén engedélyezhető. A kedvezményes tanulmányi rendet a Tanulmányi, Fegyelmi és Szociális Bizottság engedélyezi az intézetvezető, az osztályvezető és a tárgyat oktató tanár egyetértésével.

A kreditelismerés rendjét a HKR nem tartalmazza, az Önértékelésben megadott hivatkozás „TVSZ 40.§” a korábban teljesített követelmények elismerésének lehetőségét, nem a rendjét tartalmazza. Az SZMSZ szerint formálisan a Kredit és Kreditátviteli Tanács dönt kreditátvitel kérdésében, amelynek ügyrendje, tevékenysége nem dokumentált. Az Egyetem képzési kínálatának összetétele miatt mindenképpen szükséges a kreditelismerés rendjét, tartalmát rögzíteni, felmérve az informális és nem formális tanulási eredmények, ismeretek elismerésének lehetőségeit is. A kreditelismerés tartalmi értelmezése azért is fontos, mert az Egyetem nemzetközi képzési szerepvállalásának eredményességéhez szükséges a mobilitási ablakok mintatantervekbe emelése. A mobilitási ablakok kialakításának alapvető feltétele, hogy az intézmény egy képzésen, szakon belül pontosan meg tudja határozni azokat a képzési tartalmakat, amelyek más intézményekben való elsajátítását automatikusan elismeri.

Javaslatok

- A felvételi eljárások rendjének, követelményeinek átlátható, egységes minden szakra kiterjedő dokumentált kialakítása.
- Az Nftv. -vel egyező módon a képzési program közzététele (ha szükséges egyeséges szerkezetű elfogadása a közzétételt megelőzően).
- A hallgatói életút -követés rendszerének kialakítása, rögzítése.
- A kreditelismerés rendjének és tartalmának rögzítése.
- A mintatantervek mobilitási ablakokkal való ellátása a Nftv. és Vhr. rendelkezéseire figyelemmel.

ESG 1.5 Oktatók

Az intézmény láthatóan komoly erőfeszítéseket tesz a fenntartóváltás után kialakult helyzetben az oktatói állomány magas minőségének biztosítására, valamint arra is, hogy ki- és újjáalakuljanak azok az intézményi mechanizmusok, amelyek az oktatók vonatkozásában is biztosítják az egyetemi oktató-alkotó- és kutatómunka sikerességét. A Minőségfejlesztési Program ESG 2015 1.5 sztenderdjéhez megfogalmazott akciók jól tükrözik, hogy az Egyetem is reálisan látja a fejlesztendő területeket. Az oktatói és kutatói utánpótlás rendezésére önálló stratégiai dokumentum megalkotását is célul tűzte ki, mely garanciája lehet egy tudatos és átgondolt humán erőforrás fejlesztésnek, és ezzel 3-5 éves időszakon belül a célzott területeken releváns eredmények elérésének.

Az Önértékelés alapján az intézményben a teljes és részmunkaidőben foglalkoztatott oktatók száma 92 fő volt és megbízási szerződéssel 23 fő oktató dolgozott. Az oktatói összetételben megnőtt az egyetemi adjunktusok és a művésztanárok aránya. A tudományos fokozatok szerint nőtt a PhD és DLA fokozattal rendelkezők száma, míg a magasabb fokozatú (MTA doktor, habilitált, kandidátus) oktatók száma csökkent. Az egyetemi tanárok száma 5 fő, docens 13fő, adjunktus 24fő, tanársegéd 6fő, művésztanár 30 fő, mesteroktató 8 fő és a tudományos fokozattal (PhD, DLA) rendelkezők száma összesen 34fő. Az adatokban a különböző dokumentumokban valamennyi eltérés tapasztalható.

Az oktatói összetétel a képzési portfólió szempontjából megfelelő. Az Egyetem igyekszik növelni a főállású oktatók számát, de az óraadók létszámát a kiscsoportos oktatás és a csak néhány órában tanított ismeretek nagyobb száma is indokolja. Bár az oktatói összetétel a szakmai portfólió szempontjából adekvát, az 50 év feletti oktatók aránytalan túlsúlya az intézményben már néhány éven belül is problémákat jelenthet. Ezzel a jelenséggel tehát már a közeljövőben is foglalkoznia kell az Egyetem vezetésének. Ennek összefüggésében lehet átgondolni és szakmaspecifikus részletekkel is kiegészíteni az oktatók (főállású, megbízott) kiválasztására és előmenetelére vonatkozó mechanizmusokat és az azokat rögzítő szabályozásokat.

Az oktatók kiválasztását és előmenetelének követelményeit az SZMSZ Foglalkoztatási Követelményrendszere (FKR) 7. §; 8. §; III. Fejezet tartalmazza. Ezek a dokumentumok nem tartalmazzak többet a más intézményekben is elérhető, általános felsőoktatási szabályozásoknál. Így a megbízott oktatók kiválasztásának értékelésének kritériumait sem. Olyan dokumentum sem áll jelenleg rendelkezésre, mely a képzési tartalomhoz illesztetten az oktatók szerepének meghatározását tartalmazná a tanulási folyamatban. A hallgató központú tanítás értelmezése mindenképpen szükséges az Egyetem részéről, mivel a Minőségfejlesztési Program – ahogy több más sztenderd esetében is – ezzel ezen sztenderd esetében is adós marad.

Az oktatók teljesítményértékelésére formális eljárások nincsenek. Alapvetően az osztályvezető tanár választja ki a képzési tervhez illesztetten az oktatókat, ő is értékeli (formális eljárás nélkül) az osztályát tanító kollégák teljesítményét. Ennek következménye, hogy az osztályvezető tanár által kevésbé alkalmasnak ítélt oktatók oktatási feladatai csökkennek, ezért egy idő után automatikusan kiesnek a rendszerből, mert nem kapnak oktatási feladatokat. Az intézmény most dolgozza ki a tudományos és alkotói teljesítmény értékelésének rendszerét. A teljesítmény értékelés rendszerének kialakítása értelemszerűen az oktatói, kutatási/művészeti tevékenység számszerűsített elvárásrendszerének meghatározását, egzakt definiálását is eredményezni. Ez a művészetek képzési területen összetett feladat, azonban elengedhetetlen az egyetemi tanári címmel rendelkező oktatói létszám növeléséhez.

Az intézmény az oktatói munka hallgatói véleményezésére 2015 óta a Neptun Unipoll rendszerét használja. A OMHV-val kapcsolatos adatok nem érhetőek el a teljes vizsgált időszakból. A kiscsoportos oktatás, a mester-tanítvány viszony, az osztály szervezeti kerete mellett sokkal közvetlenebb, személyes visszacsatolása és információja van a hallgatóktól az oktatóknak. Emiatt a formális OMHV nem nyújt reprezentatív és jól használható eredményt.

A kislétszámú, a mester-tanítvány kapcsolatra és az osztály rendszerre épülő képzésekben az azonnali és folyamatos, de elsősorban informális oktatói teljesítményértékelésnek és hallgatói visszacsatolásnak a képzés jellegéből fakadóan lényegesen nagyobb szerepe van, mint más egyetemek működése esetében. Ennek az értelemszerű hagyománynak a megőrzésével együtt is fontos lenne a folyamatok részleges formalizálása és dokumentálása, mert szisztematikus minőségfejlesztés csak ilyen módon lehetséges.

Az intézményben jelenleg nincsen munkatársi elégedettségmérés. A munkatársi elégedettségmérés hiánya még abban az esetben is megemlítené, ha az oktatói kar esetében is érvényes az intézmény

méretéből fakadó személyes, informális kapcsolatok hagyományos elsőbbsége. Ezzel együtt is az oktatói és nem oktatói munkavállalók körében végzett felmérések eredményei nagyban segíthetnék az intézmény vezetését a minőségfejlesztésben, és növelhetik a szervezeti bizalmat, erősítik a minőségkultúra iránti elkötelezettséget. A látogatás során a bizottság együttműködő és elkötelezett munkatársi közösséggel találkozott.

Javaslatok

- A Minőségfejlesztési Programban meghatározott, sztenderdhez tartozó stratégiai megalkotása.
- Az oktatói kiválasztási és teljesítményértékelési rendszer működtetése (főállású és megbízott oktatók esetében egyaránt).
- Oktatói munka hallgatói értékelésének Egyetemre szabott rendszerének kialakítása (ötvözve a formális és nem formális értékelési formákat).
- Munkatársi (oktató, nem oktató munkavállaló) elégedettségmérés működtetése.
- Az oktatói feladatok meghatározás a képzési programok tanulási eredményeinek elérésében.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az Egyetem tanulástámogató rendszerének humán támogatási elemei mellett alapvető fontosságú az osztály, az osztályvezető tanár, a mester-tanítvány viszony, a személyes kapcsolatok rendszere. A többlépcsős felvételi rendszer alapján a képzésekre felvételt nyert hallgatók kimeneti követelmények elérésében való támogatása folyamatos és aktív oktatói jelenlét mellett valósul meg, amely mindenképpen a humán tanulástámogatás intézményi alapjaként értelmezhető.

A Hallgatói Önkormányzat az elsőéves hallgatók beilleszkedését elsősorban a hallgatói élet megszervezésével segíti a támogató tevékenységet pedig a hallgatói érdekképviseleten keresztül biztosítja. Intézményi adminisztrációs oldalról a hallgatók szempontjából az Oktatástámogatási Igazgatóság lát el támogató szerepet. Az Egyetem tervei alapján az Önértékelési jelentésben is megjelenő, még kialakítás alatt álló mentorhálózat fog tudni segítséget biztosítani a hallgatók szakmai gyakorlatainak, elhelyezkedésének megvalósításában. Azonban e mentorhálózat működésének pontos részleteiről információk nem állnak rendelkezésre. Aktív alumni-hálózat nem működik. Az intézmény nem működtet egészségügyi, vagy mentál-higiénés szolgáltatást a hallgatók, illetve a dolgozók számára. Pszichológiai segítségnyújtásért a hallgatók egy külsős, a Testnevelési Egyetemen oktató pszichológushoz fordulhatnak. Az eddig hiányzó karrieriroda jellegű szolgáltatások pótlására részben a kialakítás alatt álló mentorhálózat kíván megoldást adni. Az organikus karriertanácsadásban az eddigiekben az osztályvezető tanárok vettek részt. A támogatótevékenységek sikerességét az Egyetem külön nem méri, a hallgatók intézményi és szakmai eredményességével látja azt bizonyítottnak. A sztenderdhez kapcsolódó irányelvek tekintetében a tervezett mentorhálózat, valamint az alumni közösség gondozása fontos tényező lehet a jövőre nézve.

A közösségfejlesztésért, a konstruktív életvezetésért és aktív, felelős állampolgárrá nevelésért az intézményben elsődlegesen az osztályvezető tanárok felelnek.

A sztenderd érvényesülésének vizsgálatát nehezíti, hogy a közelmúltban, az intézményi modellváltás folyamatainak során több esetben oszlott fel és alakult újjá a Hallgatói Önkormányzat. A jelenleg aktív HÖK 2021. október 26-án alakult meg, melyből következik, hogy az intézményakkreditációs folyamat első időszakában, az önértékelési jelentés elkészítésében a jelenlegi hallgatói képviselők nem vettek

részt. Az akkreditációs látogatás tapasztalatai alapján az intézmény a Hallgatói Önkormányzat számára a törvényi előírásoknak megfelelő képviseleti és infrastrukturális lehetőséget biztosít, azonban a hallgatói képviselet és az intézményi adminisztráció közti napi kapcsolattartás és munkavégzés minőségéről, az említett okok miatt korlátozott mennyiségű információ állt rendelkezésre a látogatás időpontjában.

A hallgatók idegennyelv tudásának fejlesztése céljára dedikált szervezeti egység nem működik az intézményben. A hallgatók nyelvi fejlesztésének érdekében az intézmény lehetőséget biztosít a más szakú hallgatóknak is, hogy bizonyos, az idegennyelvű képzéseken oktatott tárgyakat felvegyék. Az intézmény Idegennyelvű Oktatási Központ létrehozását tervezi, azonban erről részletes információ nem áll rendelkezésre. A vizsgált időszakban –ha nem vesszük figyelembe a koronavírus-járvány miatt megvalósított nyelvvizsga amnesztiát – évente átlagosan 23 fő nem tudta átvenni a diplomáját nyelvvizsga hiánya miatt. A rendelkezésre álló információk alapján az intézményi keretek között idegennyelvet tanuló hallgatók száma félévenként 8-26 között alakult, mely alacsonynak mondható.

A tanulmányi adminisztrációt az Oktatástámogatási Igazgatóság koordinálja. A szervezeti egység kötelékébe tartozó Tanulmányi Osztály végzi el a tanulmányi adminisztrációs feladatokat. Az egyes osztályok ügyeivel meghatározott tanulmányi előadók foglalkoznak. Az oktatási tevékenység adminisztratív támogatását az oktatásszervezők végzik, akik napi szinten kooperálnak az egyes osztályokat vezető tanárokkal. A látogatás tapasztalatai alapján tanulmányi, adminisztratív jellegű nem formális panaszkezelés is ezen az úton valósul meg. A hallgatók panaszaikkal jellemzően az osztályvezető tanárokhoz, valamint az oktatásszervezőkhöz fordulnak.

A vizsgált időszakban a tanulmányi adminisztrációs és támogató feladatokat ellátó munkavállalók esetében belső képzés, kompetenciafejlesztés nem zajlott. Az intézményvezetés elmondása alapján a modellváltás nyújtotta szervezeti átalakulás során a munkavállalók belső képzési rendszerének megteremtését és kidolgozását tervezik. Az Oktatástámogatási Igazgatóság, mint legfőbb adminisztrációs szerv tart kapcsolatot az intézményvezetési, az akadémiai és a hallgatói szintek között azonban működésének sikerességéről mérések nem állnak a rendelkezésre. A szervezeti egység munkáját elősegítheti a kollégák kompetenciáinak folyamatos mérése, fejlesztése.

Az Egyetemen a 2011. évi CCIV. tv. alapján meghatározott ösztöndíjtípusokon kívül saját alapítású, illetve mobilitási pályázatok és ösztöndíjak érhetőek el az intézmény hallgatói számára. A pályázatokról és ösztöndíjakról az egyetemi HKR térítési és juttatási szabályzata (TJSZ) rendelkezik. Az Egyetem és a Hallgatói Önkormányzat a pályázatokról a honlapon, a Neptun-rendszeren keresztül, illetve a közösségi média platformokon tájékoztatja a hallgatókat. A rászorultsági alapon nyújtható ösztöndíjak esetében – alaptámogatás, rendkívüli és rendszeres szociális támogatás – a vizsgált időszakban az intézményben nem alkalmaztak a jogszabálytól eltérő bírálati szempontokat. A TJSZ módosítására szenátus felé a Hallgatói Önkormányzat javaslatot tehet. Az intézményben számos mobilitási ösztöndíjtípus érhető el, azonban ezek intézményi kihasználtsága alacsony, melynek hátterében többek között az intézményben oktatott tudomány- illetve művészeti területek tanulmányi keretrendszerének nemzetközi összehangolása kihívást jelent.

Az egyetem területén külső felhasználók által is látogatható könyvtár működik, mely 2021. június 29-től országos szakkönyvtári besorolással rendelkezik. Az összes dokumentumtípust egybevetve több mint 62 ezer nyomtatott példányból álló könyvtár audiovizuális archívummal is rendelkezik. Az intézmény több online adatbázis esetében rendelkezik előfizetéssel. A digitális könyvtári szolgáltatásokat az intézmény polgári VPN hozzáféréssel távolról is használhatják.

Az Önértékelés kiemeli, hogy a modellváltás jelentős gazdasági megújulást eredményezett az Egyetemen, mely így többletforrásokhoz jutott, aminek a segítségével folyamatos infrastruktúra- és eszközfejlesztés kezdődött az intézményben. Az intézményvezetés által a campusfejlesztés során kitűzött smart-campus szemléletben megvalósuló infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztésekről pontos ütemezés a látogatás időpontjában nem állt rendelkezésre.

Az intézmény sportközponttal nem rendelkezik, sportszolgáltatásokat nem nyújt a hallgatók számára az intézmény területén belül és azon kívül sem, nem áll kapcsolatban sport és szabadidős szolgáltatásokkal. Az intézményvezetés a tervezett új Campuson kíván sportolási lehetőségeket biztosítani az egyetemi polgárok számára.

Az intézmény a 2021-es évben jelentős kollégiumi infrastruktúra fejlesztést hajtott végre. Az eddigi Vas utcai kollégium helyett új, 18 szobás kollégium lett kialakítva a XI. kerületi Nagyszében utcában. Az új kollégium épület 60 hallgató befogadására alkalmas. A tervezett campusfejlesztés során az intézmény további kollégiumi férőhelyeket kíván kialakítani. A kollégium kancellári utasítás szintjén kiadott Kollégiumi Szabályzat alapján működik. A kollégium napi működésében a lakókból álló Kollégiumi Önkormányzat delegáltjaiból és a kollégium vezetőjéből álló Kollégiumi Bizottság vesz részt.

Az intézmény új vezetése a modellváltás óta elkészített Intézményfejlesztési Tervben számos, a sztenderd megvalósulásával kapcsolatos infrastrukturális és humán fejlesztést irányzott elő. A legtöbb fejlesztés eredménye és hatása egy soron következő akkreditáció során válhat láthatóvá. A látogatás tapasztalatai alapján megfelelő kooperáció zajlik a hallgatók, az oktatók és adminisztrációs munkában résztvevő munkatársak között. A már végbement infrastrukturális újítások – kollégium, Uránia épület, Szentkirályi utcai épület – arra engednek következtetni, hogy az intézmény vezetése elkötelezett a korszerű, széles szolgáltatási spektrummal rendelkező egyetem koncepciója mellett, azonban az egyes szolgáltatásfejlesztési tervek mögött jelenleg nem azonosítható a szereplők széleskörű bevonása, mérése. A belső minőségbiztosítás alapidokumentuma dedikált részben foglalkozik a hallgatói szolgáltatásokkal, valamint az infrastruktúrát érintő minőségbiztosítási feladatokkal. Ezek rendszeressége, eredményei szintén egy soron következő akkreditáció során válhatnak láthatóvá.

Javaslatok

- A minőségcélok között is megjelenő megújuló és kibővülő hallgatói szolgáltatások fejlesztése és működtetése során, illetve a campusfejlesztés során a hallgatói önkormányzat, valamint a hallgatók közösségeinek aktív bevonása a folyamatokba.
- A sztenderddel kapcsolatos minőségfejlődés támogatása céljából mérésen alapuló folyamatok bevezetése, a szolgáltatások működtetőinek és igénybe vevőinek visszajelzéseinek becsatornázása indokolt.

ESG 1.7 Információkezelés

Az intézményi Önértékelés az egyetemi és az intézeti szintű döntések megalapozásának információs forrásaként a www.felvi.hu a Diplomás Pályakövető Rendszer, a Neptun tanulmányi rendszer által szolgáltatott statisztikákat, a különböző egyetemi testületek jegyzőkönyveit jelöli meg. Továbbá a tervezett teljesítményértékelési rendszer, bevezetendő indikátorait jelöli meg az Önértékelésben.

Az információkezelés részeként nevesíti az Egyetem a külső és belső érintettek véleményének becsatornázását is a döntési folyamatokba. Ezeket a folyamatokat folyamatleírások rögzítik, és kérdőíves felmérések eredményein alapulnak. Mivel a folyamatleírások elfogadására 2021 augusztusában került sor, az egyes eljárások gyakorlati tapasztalatai még nem állnak rendelkezésre, azonban nem állnak rendelkezésre a 2015-2019. időszak közötti kérdőíves felmérések adatai, esetleges eredményei sem.

A belső információáramlás hatékonyabbá tételét kívánja támogatni az a napirenden levő fejlesztés, amely az Egyetem Intranet hálózatának kiépítését és egyben az Egyetemi Hírlevél létrehozását célozza meg. Ennek eredményeként a munkatársaknak szánt belső kommunikációs felületen a belső információk, szabályzatok, illetve a különféle adatlapok lesznek elérhetőek. Az intézmény iratkezelési rendjét egy 25 oldal terjedelmű 2019 január 1-től hatályos Iratkezelési szabályzat szabályozza (7/2017 VI.7 Kancellári utasítás).

A nyilvántartás és adatkezelés legfontosabb elektronikus alaprendszerei: az egységes elektronikus tanulmányi szoftvert (Neptun), a bér- és humánügyviteli szoftvert (Saldo), az egységes ügyviteli (Saldo) és iktatási szoftvert (Poszeidon), illetve a stratégiai szintű elemzés segítésére a Vezetői Információs Rendszert (VIR). A VIR paraméterezése most zajlik, a szolgáltatások rendszerbe állítása az intézmény tervei alapján a közeljövő feladata lesz.

Az intézmény honlap az adat- és információkezeléssel kapcsolatos számos szabályozást tesz elérhetővé. Ez azonban a tájékozódást korántsem segíti. A „Hivatalos dokumentumok” fül alatt elérhető egy 2009-ben készült Adatvédelmi és informatikai szabályzat, 2018-as Adatkezelési tájékoztató, és egy önálló „Adatvédelem” fülön 18 db adatvédelemmel összefüggő frissített dokumentum is. Az Önértékelés jelzi, hogy az intézményben folyamatban van egy átfogó GDPR megfelelési vizsgálat is. Feltételezhető, hogy a most hozzáférhető dokumentumok ennek a felülvizsgálati eljárásnak egy részben már teljesült, részben még felülvizsgálatra váró közbenső állapotát tükrözik.

Az Egyetem információkezelési tevékenységével kapcsolatosan az Önértékelés kevés tényszerű adatot közöl. Ennek lehetséges oka, hogy ezeknek az eljárásoknak a formalizált kiépítése még nem történt meg. Erre utalnak az Önértékelés általánosságban megfogalmazott megállapításai is „... a szükséges adatok és információk kellő időben és kellő mennyiségben álljanak rendelkezésre a megfelelő szinteken ... a döntésekhez a lehető legszélesebb körű és legpontosabb adatok álljanak rendelkezésre” (54. oldal). Ezt erősítik, hogy ugyanott a folyamatosan gyűjtött és figyelemmel kísért információk körére irányuló kérdést az Önértékelés a vonatkozó ESG 1.7 irányelveiben levő felsorolás szövegszerű átvételével válaszolja meg. Ebben a tekintetben a látogatás panelbeszélgetései sem szolgáltattak konkrétabb információkkal.

Az információkezelés vezetői döntéstámogató szerepének erősítésében jelentős áttörést hozhat a már rendelkezésre álló Vezetői Információs Rendszer (VIR) tervezett elindítása. Javasolt, hogy ezzel összefüggésben kerüljön sor a meglévő folyamatleírások bővítésére is olyan módon, hogy abban a VIR

vezetői döntéstámogatási szolgáltatása (az adatszolgáltatás címzettjeinek, a tartalmaknak és az adatszolgáltatás ciklikusságának meghatározásával) folyamatként is megjelenjen. A rendszer paraméterezését követően, különösen, ha szolgáltatásai a már üzemelő ügyviteli rendszerek adattáira tud támaszkodni, olyan eszközzé válhat, amely valóban képes lehet a szükséges információkat a megfelelő helyen és időben szolgáltatni.

Az elkészült Minőségfejlesztési Programban található, az egyes minőségcélokhoz rendelt indikátorok, a stratégiai (minőségstratégiai) célrendszer megvalósulásának mérésére - akár az IFT stratégiai céljainak vagy a finanszírozási feltételek teljesülésének követésére – nem alkalmasak. Javasolt, hogy az Egyetem alakítsa ki és vezesse be a stratégiai (minőségstratégiai) célrendszer megvalósulásának mérésére alkalmas mutatószámok (kulcsindikátorok) rendszerét úgy, hogy az a teljes stratégiai és/vagy finanszírozási időszakot átfogja, és a trendek követésére, értékelésére egyaránt alkalmas információkat tudjon szolgáltatni.

A Látogató Bizottság a látogatás során kapott arról a vezetői döntésről információt, hogy egyelőre kísérleti jelleggel, erre az évre, adott keretösszeg erejéig, az intézetek (és a doktori iskola is), önálló gazdálkodási lehetőséget kapott. Ennek az allokációs elvnek a továbbvitele esetén a szervezeti szintű vezetői döntéstámogatást ugyancsak egy VIR típusú alkalmazás biztosíthatja.

Javaslatok

- A meglévő folyamatleírások bővítése, hogy abban a VIR vezetői döntéstámogatási szolgáltatása (az adatszolgáltatás címzettjeinek, a tartalmaknak és az adatszolgáltatás ciklikusságának meghatározásával) folyamatként is megjelenjen.
- Az Egyetem alakítsa ki és vezesse be a stratégiai (minőségstratégiai) célrendszer megvalósulásának mérésére alkalmas mutatószámok (kulcsindikátorok) rendszerét
- GDPR követelményeinek megfelelő adatkezelési folyamat kialakítása, adatvédelmi és adatkezelési dokumentumok elfogadása.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A nyilvános információk közzétételének elsődleges felülete az intézményi honlap. A honlap felépítettségére és struktúrájára vonatkozóan jelenleg nincs intézményi szabályozás, a honlapot a Kommunikációs és Programiroda kezeli. Az Önértékelés jelzi, hogy az új SZFE brand kiépítése a 2021-es év egyik teendője, mellyel párhuzamosan az új egyetemi arculati kézikönyv (egyben a weblap szabályozás) is elkészül. A honlap a magyar nyelvű változat mellett elérhető egy jelentősen szűkített angol nyelvű tartalommal is.

A hírfolyamban történő tájékozódást nehezíti, hogy az információ tartalmak feltöltési dátuma, így aktualitása ismeretlen. Megállapítható, például, hogy a látogatás időpontjában a hallgatói szolgáltatásokkal kapcsolatban az Egyetem és a Hallgatói Önkormányzat nyilvános felületein nem minden esetben a legfrissebb információ áll rendelkezésre. A honlap, valamint a közösségi média platformok nem frissülnek napi szinten.

Az érdeklődők, megtekintők számáról sincs nyilvános statisztikai információ, bár az intézmény külön szabályzatban rögzített módon a honlap felhasználói forgalmát figyeli (Adatkezelési tájékoztató a sütikről). A honlap főmenüjéből elérhetők az intézményfenntartó alapítvány adatai, az intézményről szóló általános információk (pl. szervezet, vezetés, dokumentumok, közérdekű adatok stb.). Az Egyetem

három intézete, valamint a doktori iskola, és a felnőttképzés ugyancsak a főmenüből érhető el. Ezekben a tartalmakban, több esetben a „feltöltés alatt” bejegyzés volt olvasható a látogatásra való felkészülés időszakában.

A látogató bizottságnak nem feladata a honlap arculatának megítélése, de a megfogalmazott vízió tükrében az idegen-nyelvű honlap rövid időn belül történő fejlesztése elkerülhetetlen. A Hivatalos dokumentumok menüpont alatt található Archivum az Egyetem elmúlt 2 évének tükrében kiemelkedően fontos, és transzparens módon egyfajta kontinuitást biztosít a szervezeti keretekben és működési kérdésekben. Az archívum megtartása és gondozása kiemelten fontos.

A hallgatók tájékoztatását önálló menüpont segíti. Ezen belül, több más információ mellett elérhetők az oktatási igazgatóság ügyfélfogadási időpontjait, a tanév rendjéről szóló rendelkezés, és 2012-ig visszamenőleg a tantervek is. Az aktuális (2021-2022) tanévre a látogatás időpontjában 3 db szak mintatanterve érhető el (Színházrendező osztatlan, Drámainstruktor BA/ drámajátékos illetve színjátékos specializációval). Dátumozás szerint mindhárom említett szak mintatantervének jóváhagyására 2020 júniusában került sor. A honlapon az aktuális félév tantárgylistái, tematikái nem elérhetők. A tárgyszerűség okán rögzítjük, hogy a TVSZ 29. § (4) bekezdésének rendelkezése szerint ez utóbbi tartalmak honlapon történő közzététele a tanulmányi rendszerben történő közzététellel is kiváltható „Az Oktatásszervezési Osztály gondoskodik arról, hogy félévkezdéskor az Egyetem számítógépes rendszerének felelőse az Egyetem honlapján és/vagy a Neptun Tanulmányi Rendszer tantárgylistáját, tematikáját elérhetővé tegye a hallgatók számára, amelyet az intézetvezetők gyűjtenek össze és az Oktatásszervezési Osztály tölti fel a rendszerbe.”. E közzététel megtörténtéről Neptun jogosultság hiányában a Látogató Bizottság nem tudott meggyőződni.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 17. fejezete Az intézményi tájékoztató összeállításának alapelvei, és 53. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „A felsőoktatási intézménynek az intézményi tájékoztatót magyar nyelven és legalább egy idegen (lehetőleg angol) nyelven kell elkészítenie. Az intézményi tájékoztatóban meg kell jeleníteni a felsőoktatási intézményre vonatkozó általános tudnivalókat és -képzési időszakonként elkülönítve - a képzésenkénti tudnivalókat”. A jogszabályhely (2) és (3) bekezdése részletesen kibontja, hogy milyen információkat kell megjeleníteni, és (4) bekezdés rögzíti, hogy „Az intézményi tájékoztatót a felsőoktatási intézmény honlapján, továbbá papíralapú formátumban vagy elektronikus adathordozón a felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint is nyilvánosságra kell hozni oly módon, hogy annak valamennyi módosítása és a változás beállításának hatálya a hallgatók számára a jogviszonyuk fennállása alatt egyértelműen követhető legyen.”

Nem kizárt, hogy a jogszabályban is nevesített információk a tanulmányi rendszerben is elérhetők, de emellett szükséges az Egyetem honlapján, továbbá papíralapú formátumban vagy elektronikus adathordozón nyilvánosságra hozni.

A honlapon sikerességi mutatók nem érhetőek el. Az Önértékelésben erre vonatkozó tett intézményi megállapítás ellentmondásban van az Egyetem belső szabályzatával: SZMR 3. § (19) bekezdés: „Az Egyetem nyilvánossá teszi, kiadványokban publikálja, honlapján bemutatja oktatási, kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységét, azok legfontosabb területeit és az aktuális eredményeket.”

A sikerességi mutatók közzétételének belső kezelése jelenleg nem felel meg az intézmény belső szabályozásának, és csupán részben elégíti ki az ESG 1.8 irányelveiben megfogalmazott elvárásokat.

Az Egyetem gazdálkodásra vonatkozó adatok – rendkívül szűk körben és adattartalommal – a honlap kötelezően közzéteendő ’Közérdekű adatok’ lapfűlén érhetőek el.

A nyilvánosság biztosításának egyéb csatornái között az Önértékelés a sajtóval való rendszeres kommunikációt (sajtóközlemény, interjú, riport vagy sajtóbeszélgetés), facebook oldalát, és az intézmény fizetett hirdetéseit említi.

Javaslatok

- A hatályos és archív szabályzatok kereshető dokumentum-formátumban való közzététele
- A jogszabályi követelmények szerint a tanulmányi tájékoztató elkészítése és közzététele
- Eredményességi mutatók közzététele.
- Az angol nyelvű honlap fejlesztése, különösen felvételi követelmények, hallgatói tanulmányi kötelezettségeinek teljesítéséhez kapcsolódó dokumentumok vonatkozásában.

V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Egy művészeti egyetem tudományos tevékenységének az értékelésénél figyelembe kell venni a szakterület sajátos szempontjait. A művészeti terület produktumai nehezen mérhetők a tudományban megszokott paraméterekkel, indikátorokkal. Az eredmények művészeti alkotásként valósulnak meg, vagy művészeti projekteken keresztül jutnak el a széles nyilvánossághoz. A művészeti kutatás fogalma napjainkban elterjedt, de a tevékenység, melyre vonatkozik, a művészetek területén marad, így nehezen értelmezhető a tudományos világra jellemző mutatókkal mérhető terület analógiái alapján.

A vizsgált időszakban nem alakult ki olyan belső intézményi rendszer mely a képzési kínálatához illesztett mérési értékelési folyamatokat támogatta volna. Ennek kialakítása az Egyetem jelenlegi célkitűzései között szerepel.

Részben ennek a mérési és értékelési tevékenységnek a hiánya, részben képzési terület okozhatta azt, hogy a tudományos/művészeti-alkotó tevékenység, a kutatás értelmezése az Egyetem képzési rendszerében elmaradt.

Szervezetileg létezik a Tudományos és Művészeti Tanács, melynek feladata az SZMSZ szerint a kutatói ösztöndíjak adományozási, bírálati rendjének rögzítése, a Kutatási és Fejlesztési Stratégiai Tervének elkészítése, a kutatási témajavaslatok regisztrálása, a kutatási célú külső pályázatok és K+F szerződéseinek jóváhagyása. A tanács felügyeletét a rektor látja el, elnökét a Szenátus választja, Doktori Iskola és HÖK is delegál 1-1 tagot. Ennek a Tanácsnak a vizsgált időszakban való működéséről, Kutatási Fejlesztési Tervről nem álltak rendelkezésre információk.

Az Önértékelés és a látogatás alapján az Egyetem jelenlegi kutatási tevékenységének pillérei a Doktori Iskola, a tudományos diákkör. Utóbbi területen az Egyetem országos viszonylatban folyamatosan jelen van, és OTDK-n a művészeti szekcióban 26 pályaművel jelent meg, ebből 5 első hely, két második és két harmadik hely. (6 különböző tagozatban.).

A Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskolája a művészeti és művészet-tudományi területek doktori fokozatának DLA és PhD in Arts megszerzését teszi lehetővé olyan egyetemi diplomával rendelkező alkotók számára, akik a színház-, film- és videóművészet, illetve a társ művészetek és a művészet-tudomány területén működnek. Az intézményben 1996-tól, illetve véglegesített formában 1998 óta folyik doktori képzés. Jelenlegi formájában 2000-ben akkreditálták, majd 2009-ben új

akkreditációval megerősítették a Doktori Iskolát. A 2015/16-os tanévtől kezdődően a művészettudományi PhD-képzés elindításával három tudományágas iskolává alakították át.

A DLA és a PhD képzések önértelmezésének folyamata kezdetben nem volt zökkenőmentes, hiszen a PhD képzés esetében a bölcsészkarok követelményrendszerét igyekeztek megfeleltetni a képzési területnek. További problémát jelentett a DLA eljárásoknál a doktori műalkotás viszonya a doktori értekezéshez. Az elmúlt néhány évben az elvárások és szempontok finomítása megtörtént. Ennek megfelelően a DLA program célja eredeti művészeti alkotás létrehozása, és az alkotófolyamathoz kötődő művészeti kutatás lefolytatása, illetve a kutatói-alkotói folyamat eredményeit összefoglaló értekezés megírása. Míg a PhD programon belül létrejövő művészettudományi projektek a művészet, mint kutatás koncepcióját és gyakorlatát helyezik előtérbe.

Kardinális szervezeti problémát jelent, hogy a Látogató bizottság tapasztalatai alapján a Doktori Iskola és az Egyetem közötti kommunikáció és információáramlás nem zökkenőmentes, amely kihat az oktatási és a tudományos teljesítményre is, nem beszélve az egyetem oktatói utánpótlásának szükségességéről.

A Doktori Iskola az ERA (European Research Area) célkitűzéseivel, mind a tudás áramlás, mind a tudásmegosztás kapcsán illeszkedik. A DI fő feladatának tartja a művészetnek kutatásként történő értelmezését. Hiszen Magyarországon egyedülként képez a színház- és filmművészet területén doktorokat. A PhD képzések beindításával a DI tudományos, módszertani tevékenysége tovább tudott erősödni, de a további fejlesztések lehetősége még szélesebb perspektívát nyithat a képzésnek. Az iskola első két évében kiemelt szerepet kapnak a kutatómódszertani jellegű kurzusok.

Az Egyetem önértékelésében megfogalmazott célja szerint olyan képzéseket biztosítanak: „mely a művészet és a művészetéről szóló, művészetet építő, védő és inspiráló tudomány elválaszthatatlan kapcsolatát, jelenségét módszerként használva teremt új értékeket.” A DI sajátos, gyakorlat orientált működéséből következően, a műhelymunka folyamán – melynek keretében a szakma hazai legjelentősebb képviselői is átadják tapasztalataikat – jönnek létre a művészeti és tudományos produktumok. Az intézmény méreténél fogva olyan „hallgatóközeli” oktatást tud megvalósítani, amely elengedhetetlen feltétele a művészeti doktori képzéseknek. Az elmúlt esztendőben a Doktori Iskola tevékenységének egyik mutatója a képzésre jelentkezők folyamatosan magas száma volt.

A doktori iskola képzésének egyik előnye, hogy a hallgatók reflektálhatnak egymás munkáira, áthallgathatnak az egyes ágazatok között, így sajátos „interdiszciplinaritás” alakulhat ki, a művészetek és tudomány egymásra hatásának következményeként. A kiscsoportokban történő oktatás előnyei mellett, a szakma legjelentősebb egyéniségei is tanítanak, illetve a visszatérő idős művészek napi jelenléte tovább erősítheti a szakmai hitelességet.

Koherencia van a törzstagok publikációi és a doktori iskola képzési terve, illetve a témahirdetési között. Az előregedő korfa miatt viszont szükséges lenne további fiatalabb törzstagok bevonása. Mindazonáltal korlátot jelent a szakterület oktatóinak országosan alacsony létszáma.

További probléma a publikációs teljesítmények mérése, amelyet az MTMT-ben rögzítenek. A folyamatos monitorozás ellenére is észlelhetők hiányosságok, még a törzstagok rekordjai esetében is. Következetesebb ellenőrzési és validálási rendszer bevezetésével ezek az anomáliák orvosolhatók és mindenképpen orvosolandók.

Másik kulcsfontosságú szempont a tudományos láthatóság további növelése. A tervek között szerepel egy kiválósági központ alakítása, továbbá, egy online kiadvány is, amely lehetőséget teremt a doktoranduszoknak is a publikálásra, a folyamatosabb szakmai jelenlétre. A doktori iskola tudományos

és művészeti teljesítményének bemutatásra szolgál az évente kétszer megrendezésre kerülő doktorandusz konferencia, amelyen a műhelymunkák során elkészült művészi alkotásokat ismertetik. Közös kiadványok is készülnek, illetve létezik egy hallgatókkal működtetett színháztudományi folyóirat (Theatron). Jelenleg egyéb egyetemi kiadvány nem érhető el.

A Doktori Iskolával kapcsolatban részletes jelentést önálló dokumentum tartalmazza.

Javaslatok

- A hatályos SZMSZ szerint a Tudományos és Művészeti Tanács tevékenységének láthatóvá tétele.
- Az IFT és 2021-2030 stratégia célkitűzései alapján és az SZMSZ szerinti Kutatási Fejlesztési Stratégiai terv elfogadása.
- A Doktori Iskolán kívüli tudományos, művészeti tevékenység láthatóvá tétele.

Látogató Bizottság

Elnök:	Prof. Dr. Berács József
Tagok:	Prof. Dr. Jakab Nóra
	Bodorkós László
	Dr. Bátori Zsolt
	Dallman Kristóf, HÖÖK
	Mosolygóné dr. Gődény Ágnes, MAB